

汉藏法律词典

བྱ་བོད་ཁྲིམས་ཁྲུགས་ཆེན་མཛོད་

西藏自治区人民检察院编

བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲིམས་ཁྲུགས་ཆེན་མཛོད་ཁྲུགས་ཁྲུགས་ཁྲུགས་

主 编： 次仁顿珠

རྩམ་སྒྲིག་གཙོ་བོ། ཆེ་ཅོང་དོན་གྲུབ།

西藏人民出版社

བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲིམས་ཁྲུགས་ཁྲུགས་ཁྲུགས་

图书在版编目(CIP)数据

汉藏法律词典/西藏自治区人民检察院编. —拉萨:西藏人民出版社, 2002. 11 ISBN 7-223-01500-4

I. 汉... II. 西... III. 法律—词典—汉语、藏语 IV. D9-61

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2002)第 082569 号

汉 藏 法 律 词 典

- 主 编 次仁顿珠
责任编辑 德吉桑姆
封面设计 次仁顿珠
出版发行 西藏人民出版社(拉萨市林廓北路 23 号)
印 刷 西藏新华印刷厂印刷
开 本 880×1230 1/32
印 张 22.5
字 数 55 万
版 次 2002 年 10 月第 1 版
印 次 2002 年 10 月第 1 次印刷
印 数 01—4,000
书 号 ISBN7-223-01500-4/D·58
定 价 50.00 元
-

版权所有 翻印必究

《汉藏法律词典》编纂 领导小组及成员

领导小组组长：土登才旺

副组长：朗 杰

成 员：申文耀、扎西

主 编：次仁顿珠

《ཐུ་བོད་ཁྱིམ་ས་ལུགས་ཆིག་མཛོད་》ཚུམ་ཁྱིག འགོ་བྱིད་ཆོ་རྒྱུད་དང་མི་སྒྲུབ།

འགོ་བྱིད་ཆོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་ཁྱད་ཀྱང་། ལུག་བསྟན་ཆོ་དབང་།

འགོ་བྱིད་ཆོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་ཁྱད་ཀྱང་སྒྲུབ་ཞེས། རྣམ་རྒྱུ་ལ།

ཁོངས་མི། དེན་སྒྲུབ་ཡེ། བཟ་ཤིས།

ཚུམ་ཁྱིག་པ་གཞི་ནི། ཆོ་རིང་དོན་ལུག་ལ།

《汉藏法律词典》审定委员会成员

名誉主任:列确(自治区党委常务副书记、自治区人民政府主席、自治区藏语文工作指导委员会主任)

李立国(自治区党委副书记、自治区藏语文工作指导委员会副主任)

审定委员会主任:群培(自治区人民政府副主席、自治区藏语文工作指导委员会副主任)

副主任:土登才旺(自治区人民检察院检察长)

成员:朗杰(自治区人民检察院常务副检察长)

格桑坚村(自治区编译局局长、自治区藏语文工作指导委员会办公室主任)

旺久(自治区编译局副局长、译审)

次仁曲杰(译审)、赤列曲扎(编审)

审定组成员:

主审:次仁曲杰、赤列曲扎、旺久、次仁顿珠(副译审)、桑丹(副译审)

参审:次仁顿珠(高级检察官)、索朗多杰(副译审)、拉琼(副译审)

编务:次仁顿珠(高级检察官)、格娃维(翻译)、娜喜(翻译)

《ཐུ་བོད་ཁྱིམ་ས་ལྷག་ས་ཆེག་མཛོད་》འཁོར་གཤམ་བཀའ་སྒྲུབ་པའི་གྲས་སུ།

མཆན་འཛིན་གྲུབ་རྒྱུ་རྟེན། ལེགས་མཆོག (རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཏང་ལྷན་གྱི་རྒྱུན་ལས་རྒྱུ་ཅི་སྒྲུབ་ཞེས། རང་སྤྱོད་
སྤྱོད་ས་མེད་མངས་སྲིད་གཞུང་གི་གྲུབ་ཞེ། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་མེད་སྐད་ཡིག་ལས་དོན་
མཛུབ་ཁྲིད་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུབ་རྒྱུ་རྟེན།)
ལེའུ་ལེས་ཤོ། (རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཏང་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་ཅི་སྒྲུབ་ཞེས། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་མེད་
སྐད་ཡིག་ལས་དོན་མཛུབ་ཁྲིད་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུབ་རྒྱུ་རྟེན་སྒྲུབ་ཞེས།)

འཁོར་གཤམ་བཀའ་སྒྲུབ་པའི་གྲས་སུ། ཆོས་འཕེལ། (རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་མེད་མངས་སྲིད་གཞུང་གི་
གྲུབ་ཞེས་སྒྲུབ་ཞེས། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་མེད་སྐད་ཡིག་ལས་དོན་མཛུབ་ཁྲིད་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུབ་རྒྱུ་རྟེན་སྒྲུབ་ཞེས།)

གྲུབ་རྒྱུ་རྟེན་གཞིན་པ། ལྷན་ལྷན་ཆོད་པར། (སྤྱོད་ས་ཆེའི་དཔྱད་ཁྲིམ་ཆེའི་དཔྱད་ཁྲིམ་ཏང་།)

ཁོངས་ལེའུ་གྲས་སུ། རྒྱལ་ཁྲུལ། (སྤྱོད་ས་ཆེའི་དཔྱད་ཁྲིམ་ཆེའི་དཔྱད་ཁྲིམ་ཏང་ལྷན་གྱི་ཏང་ལྷན་ཞེས།)

སྐལ་བཟང་ཁྲུལ་མཆོད། (སྤྱོད་ས་ཆེའི་ལྷན་ལྷན་ཏང་ལྷན་གྱི་ཏང་ལྷན་ཏང་། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་མེད་སྐད་
ཡིག་ལས་དོན་མཛུབ་ཁྲིད་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གཞུང་དོན་ཁང་གི་གྲུབ་རྒྱུ་རྟེན།)

དབང་ལྷན། (སྤྱོད་ས་ཆེའི་ལྷན་ལྷན་ཏང་ལྷན་གྱི་ཏང་ལྷན་ཏང་ལྷན་ཞེས། ལྷན་ཆེན།)

ཆོད་ཆོས་ཁྲུལ། (ལྷན་ཆེན།) འཕྲིན་ལས་ཆོས་ཀྱགས། (ཆོས་སྒྲིག་པ་ཆེན་མོ།)

འཁོར་གཤམ་ཆོས་ཁྲུང་ཁོངས་ལེ།

འཁོར་གཤམ་བཀའ་སྒྲུབ་པའི་གྲས་སུ། ཆོད་ཆོས་ཁྲུལ། འཕྲིན་ལས་ཆོས་ཀྱགས། དབང་ལྷན། ཆོད་ཆོས་ཁྲུལ། (ལྷན་ཆུང་།) བསམ་
བཞུགས། (ལྷན་ཆུང་།)

འཁོར་གཤམ་ལྷག་ས་མཁའ། ཆོད་ཆོས་ཁྲུལ། (ཆོད་ཆོས་ཆེའི་དཔྱད་ཁྲིམ་ཏང་ལྷན་གྱི་ཏང་ལྷན་ཏང་ལྷན་ཏང་།) བསམ་བཞུགས་སྐབས་ཁྲུལ། (ལྷན་
ཆུང་།) ལྷན་ཆུང་། (ལྷན་ཆུང་།)

ལེགས་སྒྲིག་མཁའ། ཆོད་ཆོས་ཁྲུལ། (ཆོད་ཆོས་ཆེའི་དཔྱད་ཁྲིམ་ཏང་ལྷན་གྱི་ཏང་ལྷན་ཏང་ལྷན་ཏང་།) དཔེ་བཤད་(མེ་ཏུ་བ།) ལྷན་ཆུང་(མེ་ཏུ་བ།)

前 言

随着我国社会主义民主法制建设的不断推进,具有中国特色社会主义市场经济体制的基本建立,各种法律法规日臻完善。为了适应这种形势,贯彻落实依法治国的方略,推进依法治藏,运用藏汉两种文字更快地普及各种法律法规知识,提高广大公民的法律知识水平,增强法律意识,便于立法、司法、执法等部门和法律翻译工作者正确运用藏汉两种文字和语言进行执法活动,针对我区至今还没有一部较为完备的藏汉对照法律工具书的实际状况,我们在西藏自治区人民检察院法律政策研究室高级检察官次仁顿珠等同志花 20 多年收集、翻译和整理而成的《汉藏法律词典》初稿的基础上,组织西藏自治区藏语文工作指导委员会办公室和西藏自治区编译局的业务人员,聘请汉藏文翻译和词书编纂专家,对初稿做了大量的筛选、修改和增补工作,最终审定出版了这部西藏有史以来第一部《汉藏法律词典》,书中收录汉藏文法律法规词汇约 2 万条。

本书是法律法规词汇的专门工具书。主要供立法、司法、执法等部门和法律翻译工作者及其他公民读者使用。

本书以《法律辞海》(吉林出版社)、《中华法学大辞典》(中国检察出版社)、《法学词典》《精编法学辞典》(上海辞书出版社)、《中国大百科全书》(法学册)、全国人大常委会法工委编的《中华人民共和国法律、行政法规、规章、司法解释分卷汇编》等书为基础,《辞海》、《现代汉语词典》、《藏汉大词典》、《汉

藏对照词典》及古今中外的法律文书和司法工作实践作为词汇的主要来源,以纯法律法规术语为主,兼收部分相关词语。本书所收词汇丰富,译文准确、规范,具有实用、易懂、查找方便等特点。

本书在编纂审定过程中得到了自治区党委、政府的高度重视和大力支持,得到了自治区藏语文工作指导委员会及其办公室、国家教育部语言文字信息管理司、自治区人民检察院的关心和具体指导,在此,表示衷心的感谢。

由于我们水平有限,加之修改审定时间较短,因此,本书的编纂审定工作,肯定会有不妥和错漏之处,诚请广大读者提出宝贵意见。

2002 年 9 月

མེད་གཞི།

རང་ལྟུང་གི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དམངས་གཙོ་བློ་མས་ལུགས་འཇུགས་ཀྱི་
ལས་ཀ་ཟམ་མི་ཆད་པར་གོང་དུ་སྒེལ་བ་དང་། གྲུང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་རེ་དཔལ་འབྱོར་ལམ་སྲོལ་ཙུང་པའི་འཆར་གཞི་གྲུབ་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་བཅའ་བློ་མས་དང་བློ་མས་སྲོལ་ཁག་ཉེན་རེ་བཞིན་འཇུག་སྒོ་རི་ཆང་
དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས། དུས་བབ་བཟང་པོའི་དགོས་མཁོར་བསྐྱོན་ནས་ལྟུང་ཁབ་
བློ་མས་བཞིན་སྤྱོད་པའི་མཛད་ཀྱིས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བསྟར་རྒྱ་དང་། བོད་
མྱོང་ས་བློ་མས་བཞིན་སྤྱོད་རྒྱ། བཅའ་བློ་མས་དང་བློ་མས་སྲོལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཁག་བོད་རྒྱ་
སྐད་ཡིག་གཉིས་ཐོག་ནས་གང་མགྲོགས་ཁྱབ་གདལ་ཡོང་བ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་རི་སྤྱི་
དམངས་ཚོའི་བཅའ་བློ་མས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་བློ་མས་ལུགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་ཟབ་དུ་གཏོང་རྒྱ་མ་ཟད། བློ་མས་བཟོ་དང་། བློ་མས་འཛིན། བློ་མས་སྒྱུར་
སྐྱོང་གི་ཆོད་དང་བློ་མས་ལུགས་ཡིག་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་ཆོས་བོད་རྒྱ་སྐད་ཡིག་གཉིས་
ལ་བརྟེན་ནས་བློ་མས་སྒྱུར་ལས་སྒོ་ཁག་འཇུག་མེད་ལོགས་གྲུབ་བྱེད་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་
དུད་པན་རང་རེ་ཀུན་ལ་བློ་མས་ལུགས་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་བོད་ཤན་སྒྱུར་གྱི་ཆོག་མཛོད་ཆ་
ཆང་པོ་ཞིག་མེད་པའི་དངོས་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ་བོད་རང་སྤྱོད་མྱོང་ས་མི་དམངས་
ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ཁག་བཅའ་བློ་མས་དང་སྤྱི་དུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་མཐོ་རིམ་ཞིབ་
དཔྱད་དཔོན་སློ་མཐུན་ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ་ལགས་སྐྱོང་གིས་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་རིང་
སྤྱོད་ལས་ཆད་མེད་བསྐྱོན་ནས་《བློ་མས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་བོད་ཤན་སྒྱུར་ཆོག་མཛོད》མཐུན་
ཞིག་བསྐྱུ་བསྐྱོང་གིས་སྤྱོད་པའི་རྒྱང་གཞིའི་ཐོག་བོད་རང་སྤྱོད་མྱོང་ས་བོད་
སྐད་ཡིག་མཇུག་བཟིང་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དོན་བྱེད་ཁང་དང་བོད་རང་སྤྱོད་མྱོང་ས་ཙུམ་

ལྷན་ཅད་ཀྱི་ལས་བྱ་སྒྲིག་འཇུག་སྤྱད་པ་དང་འབྲེལ་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཐུང་ཐད་ཀྱི་གྲགས་
 ཅན་ལོ་རྒྱུ་བ་དང་ཆོག་མཛོད་ཆོས་སྒྲིག་མཁས་དབང་གདན་ཁྱེས་ཀྱིས་མ་ཟེན་གྱི་ཐ་
 ལྷན་ལ་སྒྲོན་འཕྲི་སྤྱད་གཙོག་དང་བཟོ་བཅོས་འབྲེལ་ཆོན་བྱས་མཐར་བོད་ཀྱི་འཇུག་
 ཐུང་གི་བྲིམས་ལུགས་ཀྱི་མིང་ཆོག་བྲི་གཉིས་ཁ་ལྷང་ས་ཅམ་བསྟུས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཐོག་ཅུང་ཆ་ཆང་བའི་《བྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཐུང་བོད་འཇུག་ཆོག་མཛོད་》དང་པོ་འདི་
 ལྷན་གྱི་དཔུང་སྒྲན་བྱས་པ་ཡིན།

ཆོག་མཛོད་འདི་ཉིད་བཅའ་བྲིམས་དང་བྲིམས་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་ཆོག་འདུས་པའི་
 མཁོ་ཆེད་དཔྱད་གཞིགས་དཔེ་དེ་བཅུག་ཡིན་པས་བྲིམས་བཟོ་དང་། བྲིམས་འཛིན།
 བྲིམས་སྒྱུར་སོགས་ཕྱི་ཆོན་དང་བྲིམས་ལུགས་ཡིག་ཐུང་གི་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་
 དང་སྤྱི་དམངས་ནམས་ཀྱི་བྱགས་མཁོར་འབྲུལ་ལམ་ཁྱེས་པ་ཡིན།

ཆོག་མཛོད་འདི་ནི་ཅི་ལེན་དཔེ་སྒྲན་ཁང་གི་《བྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཆོག་མཛོད་ཆེ་
 མོ་》དང་། གྲུང་གོ་ཞིབ་དཔྱད་དཔེ་སྒྲན་ཁང་གི་《གྲུང་རྒྱ་བྲིམས་རིག་ཆོག་མཛོད་》
 རྩེད་ཀྱང་ཆོག་མཛོད་དཔེ་སྒྲན་ཁང་གི་《བྲིམས་རིག་ཆོག་མཛོད་》དང་《བྲིམས་རིག་
 རྩེད་བརྒྱུས་ཆོག་མཛོད་》 བྲིམས་རིག་དཔེ་དེ་བཅུང་གྲུང་གོ་ཞིབ་དཔྱད་བརྒྱུས་ཆེ་མོ་
 གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཆོགས་སྒྲན་ལས་ལྷ་ལྷན་བྲིམས་ལུགས་
 བཟོ་ཆོགས་ལྷ་ལྷན་གྱིས་བཅུམས་པའི་《གྲུང་རྒྱ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 བྲིམས་ལུགས་དང་། སྤྱི་འཛིན་བྲིམས་སྤྱོད་། སྤྱི་གྲོ་ལྷན་ བྲིམས་འཛིན་སྤྱོད་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་སྤྱོགས་བསྟུས་》སོགས་ཆ་བར་བཟུང་བ་དང་། 《ཆོག་མཛོད་ཆེ་མོ་》དང་།
 《དེང་རབས་ཀྱི་ཐུང་ཡིག་ཆོག་མཛོད་》《ཐུང་བོད་ཆོག་མཛོད་ཆེ་མོ་》《ཐུང་བོད་འཇུག་
 ཐུང་ཆོག་མཛོད་》 དེ་མིན་གནའ་རབས་དང་། དེང་དུས། གྲུང་གོ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་
 བཅས་ཀྱི་བྲིམས་ལུགས་ཡིག་རིགས་དང་བྲིམས་འཛིན་ལས་ཀའི་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་
 རྩེད་བཅུང་གི་མིང་ཆོག་གི་ཡོང་གཞི་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་བཅའ་བྲིམས་དང་བྲིམས་
 སྤྱོད་རང་གི་ཐ་ལྷན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཐོག་འབྲེལ་ཡོད་ཐ་ལྷན་གསར་པ་ཁག་གཅིག་

ཀྱང་བསྐྱུས་ཡོད་པས་ཚིག་མཛོད་འདིར་མིང་ཚིག་ཕུན་སྐུམ་ཚོགས་ཤིང་། སྦྱར་དག་
པ། སྦྱོད་བདེ་བ་དང་། གོ་བདེ་བ། འཚོལ་བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱང་ཚུགས་ལྡན་ཡོད།

ཚིག་མཛོད་ཚོམ་གླིག་དང་ཁྱེད་དག་གཉན་འཁེལ་བྱེད་པའི་རིང་རང་སྦྱོང་
སྦྱངས་ཏང་ཡུན་དང་སྤྱི་གཞུང་གིས་གཟིགས་སྦྱོང་ཆེ་བཞེས་མཛད་པ་མ་ཟད།
རང་སྦྱོང་སྦྱངས་པོད་སྐད་ཡིག་མཛུ་བ་བྲིད་ཡུ་ལྷན་དོན་བྱེད་ཁང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་
སློབ་གསོ་དཔུང་སྐད་ཡིག་ཆ་འཕྲིན་དོན་མ་སི། རང་སྦྱོང་སྦྱངས་མི་དམངས་ཞིབ་
དཔྱད་ཁང་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་འཁུར་གཟབ་བཞེས་དང་ཞིབ་ཕྲའི་མཛུ་བ་བྲིད་
གནང་བར་སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོའི་ཤེས་ཚད་དམའ་བ་དང་དུས་ཚོད་ཐུང་བའི་རྒྱུ་བྱིས་ཚིག་མཛོད་འདི་
ཉིད་ཚོམ་གླིག་དང་ཁྱེད་དག་ཐད་མ་དག་པ་དང་ཆད་ལུས་ཡོད་ངེས་ལ་བརྟེན་རྒྱ་ཆེའི་
སློབ་པ་པོ་རྣམས་ནས་རིན་བྲལ་གྱི་དགོངས་འཆར་ཐུགས་སྦྱོལ་ཡོད་པ་ཞུ།

2002ལོའི་ཟླ9པར།

凡例

一、本书词目完全按汉语拼音字母和声调次序排列；

(1)第一个字相同的按第二个字的拼音次序排列，第二个字相同的按第三个字排列，依此类推。

(2)第一个字相同而读音或声调不同的，按音序分别排列，如：“长治久安 cháng zhì jiǔ ān”和“长相鉴别 zhǎng xiàng jiàn bié”分别排在 C 部和 Z 部；“好坏 hǎo huài”和“好斗 hào dòu”分别排在“hǎo”和“hào”部。

二、同一词(包括部分近义词)，凡属于同一字头的，一般集中排列，不在同一字头内的按顺序排列，

如“案件、案子 གྲྀ་གཞི། གྲྀ་དོན།

如：从刑、附加刑 ཟུར་འགེལ་བྲིམས་ཆད། ཞར་འགེལ་བྲིམས་ཆད། ཞར་བཅད་
བྲིམས་ཆད།

三、一些不常用的字或异读字，为了方便读者，一般加注汉语拼音。

如：狻猊(bì àn)བཙོན་ཁང་།

卑鄙齷齪(wèi chuò)བྲིལ་མེད་ཐ་གཤམ།

四、一般词语，由于语境不同，在藏语中必须有几种不同的表达方式的，为丰富词汇，保留了几种不同的译法。

如：强迫 བཙན་གཤམ། བཙན་སྒྲུལ། བཙན་དབང་།

补偿 སྒྲིན་ཆད། སྒྲིན་གསལ། དོད་འཇམ།

五、汉语词的一词多义和一词多类现象须加以区别的,则根据不同情况分别标注使用范围或词性。一词多义的标注①、②、③等符号。

如:情节①ཉེས་ཚབས། རན་ཚབས། ②གནས་ཚུལ། ③བརྗོད་དོན།

复审①བསྐྱར་ཞིབ་ཕྱིད་པ། ②བསྐྱར་བྱ་འདི་གཙང་ཕྱིད་པ། ③བསྐྱར་གྲས་
ཕྱིད་པ། ④བསྐྱར་བཤེར་ཕྱིད་པ།

六、成语,谚语,凡在藏语中有与汉语相对应的,尽量用相应的代替,须要翻译的,或直译或意译,灵活处理不拘一格。

如:不打自招 མ་དྲིས་ངོས་ལེན། མ་དྲིས་གནོང་ལེན།

放虎归山 རན་པ་རྩ་ཡན། སྤང་གི་ཆེ་ཐར།

七、带数字的词语,一般注出该数词所包含的具体内容。

如:一府两院(政府、法院、检察院)གཞུང་གཅིག་ཁང་གཉིས། (སྲིད་གཞུང་
དང་ཁྲིམས་ཁང་། ཞིབ་དཔྱད་ཁང་)།

八、构词中的藏汉正字法,根据传统形式和语法要求书写,根据词意动词小部分用完成式外,一般多用现在式。

九、音译词,除约定俗成者外,一律按以原音(英汉藏)为译。

ཐྱིག་ ལྷན་ལ།

དང་པོ། ཆོག་མཛོད་འདིའི་ཐ་སྟད་ནམས་ཀྱི་ཡིག་སྒྱུར་དབྱངས་གསལ་ཡི་
གོ་དང་སྒྲ་གདངས་ཁོ་ནའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་ཡིན།

(༡) ཡིག་འབྲུ་དང་པོ་མཚུངས་ན་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་གོ་རིམ་ལྟར་
བསྒྲིགས་པ་དང་། ཡིག་འབྲུ་གཉིས་པ་མཚུངས་ན་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲ་སྒྱུར་གོ་རིག་
ལྟར་བསྒྲིགས་པ་འདི་ལྟར་རིགས་འགྲེལ་བྱེད་རྒྱ།

(༢) ཡིག་འབྲུ་དང་པོ་མཚུངས་རྩང་སྟོག་སྟངས་སམ་སྒྲ་གདངས་མི་མཚུངས་
ན་དེའི་སྒྲ་སྒྱུར་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ལོགས་སུ་བསྒྲིགས་པ་དཔེར་ན། “长 治 久 安
cháng zhì jiǔ ān” དང་ “长相鉴别 zhǎng xiàng jiàn bié” གཉིས་པོ་ཅེ་
དང་ “好 坏 hǎo huài” དང་ “好 斗
hào dòu” གཉིས་པོ་ “hǎo” ཅེ་དང་ “hào” ཅེའི་ནང་དུ་ས་སོར་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན།

གཉིས་པ། འོན་མཚུངས་པའི་ཐ་སྟད་ (དོན་འདྲ་བའི་ཐ་སྟད་ཆ་ཤས་ཀྱང་
འདུས་ཡོད་) ནམས་ཡིག་འབྲུ་དང་པོ་མཚུངས་ཁྱིན་སྒྱིར་བཏང་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་
ཡོད་པ་དང་། འགོ་གཅིག་པའི་ནང་མེད་པ་ནམས་གོ་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་
དཔེར་ན།

案件、案子 གྱུད་དོན། གྱུད་གཞི།

从刑、附加刑 ཟུར་འགལ་ཁྲིམས་ཆད། ཞོར་འགལ་ཁྲིམས་ཆད། ཞོར་
བཅད་ཁྲིམས་ཆད་སོགས་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ། སྟོག་མཁན་ཆོས་སྟབས་བདེ་ཡོང་ཆེད། ཟུན་དུ་མི་སྦྱོང་པའི་ཡི་
གེའམ་སྟོག་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་ཡི་གེར་སྒྱིར་བཏང་ཀྱི་ཡིག་སྒྱུར་ཡིག་མཆན་བརྒྱབ་
ཡོད་པ་དཔེར་ན།

猖狂(bì àn)བཙོན་ཁང་།

卑鄙龌(wò)龌(chuò)ཁྲིལ་མེད་ཐ་ཤས་སོགས་ལྟ་བུ།

བཞི་པ། སྒྱིར་བཏང་གི་ཐ་སྟད་ནམས་བཛོད་སའི་ཡུལ་མི་གཅིག་ཁྱིན་པོད་
སྐད་དུ་མཆོན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་མེད་དང་མི་རུང་བ་ཡིན་ཆོ། ཐ་སྟད་མེད་པོ་ཡོང་།

ཆེད་སྒྱུར་སྒྲངས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་བཞག་ཡོད་པ་དཔེར་ན།

強迫 བཅན་ཤིང་། བཅན་སྒྲུལ། བཅན་པོ་དབང་ཡོད།

补偿 ① སྦྱིན་ཆ་བ། ② བུན་གསལ། ③ རྟོད་འཇལ་སྟགས་ལྟ་བུ།

ལྟ་བུ། རྒྱ་ཡིག་ཐ་སྙད་གཅིག་ལ་རྟོན་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་དང་ཐ་སྙད་གཅིག་ལ་
མིང་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་ངེས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་གཞིགས་ཏེ་ཐ་
སྙད་ཀྱི་སྦྱོད་ཁོངས་དང་མིང་གི་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་མཆན་བཀོད་ཡོད་ཅིང་། ཐ་སྙད་
གཅིག་ལ་རྟོན་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་རྣམས་①②③.....ཞེས་པ་སྟགས་ཀྱི་ཡང་
རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད་དཔེར་ན།

情节 ① ཞེས་ཆ་བས། ངན་ཆ་བས། ② གནས་ཚུལ། ③ བརྗོད་རྟོན།

复审 ① བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་པ། ② བསྐྱར་བྱ་འདྲི་གཅོད་བྱེད་པ། ③ བསྐྱར་
སྟོན་བྱེད་པ། ④ བསྐྱར་བཤེར་བྱེད་པ་སྟགས་ལྟ་བུ།

དུག་པ། གཏམ་དཔེ་རྣམས་པོད་སྐད་ནང་དུ་རྒྱ་སྐད་གཏམ་དཔེ་དང་འདྲ་པོ་
ཡོད་པ་ཆང་མ་སྦྱོད་གང་ཐུབ་བྱས་པ་དང་། གསར་དུ་མི་སྒྱུར་ཐབས་མེད་རྣམས་
གནས་ཚུལ་ལ་དཔག་ནས་གང་ལ་ཅི་འཆམ་གྱིས་ཐད་སྒྱུར་རམ་རྟོན་སྒྱུར་བྱས་ཡོད་པ་
དཔེར་ན།

不打自招 མ་དྲིས་ངོས་ལེན། མ་དྲིས་གནོང་ལེན།

放虎归山 ངན་པ་རྒྱ་ཡན། སྤང་གི་ཆེ་ཐར་གཏོང་བ་སྟགས་ལྟ་བུ།

བདུན་པ། གངས་ཀ་ཁྲིད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་སྦྱར་བཏང་གངས་ཀ་དེ་དག་གི་ནང་
རྟོན་བྱེ་བྲག་ཞིབ་བཀོད་བྱས་ཡོད་པ་དཔེར་ན།

— 府两院 (政府、法院、检察院) གཞུང་གཅིག་ཁང་གཉིས། (སྲིད་
གཞུང་དང་། ཁྲིམས་ཁང་། ཞིབ་དཔྱད་ཁང་) སྟགས་ལྟ་བུ།

བརྒྱད་པ། ཐ་སྙད་སྦྱོར་དུས་པོད་ཡིག་གི་དག་ཆ་རྣམས་སྟོལ་ལྷགས་སུ་འབྱུར་
བ་ཐུད་སྒྲུལ་རྟགས་ལྟར་བྲིས་ཤིང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གོ་རྟོན་ལྟར་བྱ་ཆོག་ཀྱང་ཤས་འདས་
པ་བྲིས་པ་ལས་མང་ཆེ་བ་ད་ལྟ་བ་བྲིས་པ་ཡིན།

དགུ་པ། སྐྱ་སྒྱུར་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་སྟོལ་ལྷགས་སུ་སྒྱུར་བ་ཐུད་དེ་མིན་
ཆང་མ་(དབྱིན་རྒྱ་པོད་)ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན།

音 序 检 字 表

A		B	bǎn	报	19	bǐ	
ā		bā	板	抱	20	匕	29
阿	1		版	暴	20	比	29
āi		八		曝	22	彼	29
哀	1	巴	bàn	爆	22	笔	29
ái		疤	办			bì	
挨	1		半	bēi		闭	29
ài		bǎ	拌	卑	22	弊	29
爱	1	把	bāng	背	22	必	29
ān		bà	邦	悲	23	庇	29
安	1	霸	帮	běi		毕	29
àn		罢		北	23	毙	29
案	3	bái	bǎng	bèi		毙	29
案	5	白	榜	倍	23	狴	29
按	5	bǎi	绑	备	23	婢	29
暗	5	百	bàng	背	23	避	29
āng		摆	谤	被	23	biān	
肮	6	bài	棒	bēn		编	30
áo		败	bāo	奔	27	鞭	30
熬	6	bān	包	běn		边	30
ào		斑	bǎo	本	27	biǎn	
奥	6	班	宝	bī		贬	31
奥	6	扳	保	逼	28	biàn	
澳	6	瘢	鸫	bí		变	31
		搬	bào	鼻	29	遍	32
						便	32
						辩	33